

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

1

Številka:060-01/15-6/
Ljubljana, 16. 10. 2015

Osnutek

Z a p i s n i k

**33. seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v sredo, 14. 10. 2015**

Predsednik je začel 33. sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 13.00 in zaključila ob 18.00 uri.

Opravičili so se:

- dr. Radovan Stanislav Pejovnik
- mag. Marija Lah
- Metod Ropret
- Peter Vrisk

Ostali odsotni:

- Boris Popovič

Na sejo so bili vabljeni:

- dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije (k 3. točki dnevnega reda),
- dr. Dušan Mramor, minister za finance (k 4. in 5. točki dnevnega reda),
- mag. Julijana Bizjak Mlakar, ministrica za kulturo (k 6. točki dnevnega reda),
- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (k 7. točki dnevnega reda),
- mag. Andreja Poje, izvršna sekretarka za ekonomsko politiko in trajnostni razvoj, politiko in sistem plač, davčno politiko in prispevke za socialno varnost ter enake možnosti na Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (k 7. točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

- dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije (k 3. točki dnevnega reda),
- mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka, Ministrstvo za finance (k 4. in 5. točki dnevnega reda),

- mag. Saša Jazbec, generalna direktorica Direktorata za proračun, Ministrstvo za finance (k 4. in 5. točki dnevnega reda),
- Neva Lesjak, sekretarka, Služba za proračun in finance, Ministrstvo za kulturo (k 4. in 5. točki dnevnega reda),
- Andrej Čokert, sekretar, Ministrstvo za javno upravo (k 4. in 5. točki dnevnega reda),
- Eva Štravs Podlogar, v. d. generalne direktorice Direktorata za turizem in internacionalizacijo, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (k 4. in 5. točki dnevnega reda),
- Marko Drofenik, generalni direktor Direktorata za regionalni razvoj, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (k 4. in 5. točki dnevnega reda),
- Vesko Andrić, vodja finančne službe, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (k 4. in 5. točki dnevnega reda),
- Branko Jezovšek, višji svetovalec, Direktorat za medije, Ministrstvo za kulturo (k 6. točki dnevnega reda),
- Martina Vuk, državna sekretarka, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (k 7. točki dnevnega reda),
- Peter Pogačar, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (k 7. točki dnevnega reda),
- dr. Andraž Rangus, generalni direktor Direktorata za delovna razmerja in pravice iz dela, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (k 7. točki dnevnega reda),
- mag. Andreja Poje, izvršna sekretarka za ekonomsko politiko in trajnostni razvoj, politiko in sistem plač, davčno politiko in prispevke za socialno varnost ter enake možnosti na Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (k 7. točki dnevnega reda).

* * *

O sklicu seje je predsednik obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milana Brgleza in predsednika Vlade Republike Slovenije dr. Mira Cerarja.

* * *

S sklicem 7. 10. 2015 so državne svetnice in svetniki prejeli predlog dnevnega reda, ki je bil naslednji:

Dnevni red:

1. Odobritev zapisnika 32. seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Nagovor predsednika Državnega zbora Republike Slovenije
4. Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2016 (DP2016), EPA 760-VII
5. Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2017 (DP2017), EPA 761-VII
6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah – skrajšani postopek, EPA 722-VII
7. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (ZMinP-A) – druga obravnava, EPA 729-VII
8. Obravnava zaključkov posveta Inženirji in gospodarstvo/

* * *

Predlog Interesne skupine negospodarskih dejavnosti za predstavitev 8. točke dnevnega reda na eno izmed prihodnjih sej so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Na predlog Interesne skupine negospodarskih dejavnosti so državne svetnice in svetniki glasovali o predstavitvi 8. točke dnevnega reda:

- Obravnava zaključkov posveta Inženirji in gospodarstvo/I

Predlagana prestavitev 8. točke dnevnega reda je bila sprejeta (29 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 26 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti.)

Glede na sprejeto prestavitev je predsednik predlagal v sprejem naslednji

DNEVNI RED:

1. Odobritev zapisnika 32. seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Nagovor predsednika Državnega zbora Republike Slovenije
4. Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2016 (DP2016), EPA 760-VII
5. Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2017 (DP2017), EPA 761-VII
6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah – skrajšani postopek, EPA 722-VII
7. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (ZMinP-A) – druga obravnava, EPA 729-VII

Predlagani dnevni red je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 29 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

1. točka dnevnega reda

- **Odobritev zapisnika 32. seje Državnega sveta**

Osnutek zapisnika 32. seje Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da se o njem glasuje.

Zapisnik 32. seje je bil sprejet (31 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 31 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

2. točka dnevnega reda:

- **Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov**

Po elektronski pošti 13. 10 2015 so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanje državnega svetnika Tomaža Horvata, mag., glede organizacije službe nujne medicinske pomoči na Goriškem.

Podpredsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 33. seji 14. 10. 2015, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašanje državnega svetnika Tomaža Horvata, mag., glede organizacije službe nujne medicinske pomoči na Goriškem ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US in 21/13 – ZFDO-F) sprejel naslednji

SKLEP :

Državni svet podpira vprašanje državnega svetnika Tomaža Horvata, mag., in predlaga Ministrstvu za zdravje, da vprašanje prouči in nanju odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Tomaža Horvata, mag., se glasita:

1. Kako bo organizirana služba nujne medicinske pomoči na Goriškem po izgradnji urgentnega centra v Šempetru pri Gorici?
2. Ali in če da, kdaj se predvideva priprava novega, spremenjenega osnutka Pravilnika o službi nujne medicinske pomoči, ki je bil dan v javno razpravo aprila 2015?

Obrazložitev:

Prebivalci Nove Gorice in okolice pozdravljajo gradnjo novega urgentnega centra v Šempetru pri Gorici pri Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca, ki kot pomembna investicija predstavlja za Goriško izjemen doprinos na področju zagotavljanja službe nujne medicinske pomoči. Kljub temu ostajajo zaskrbljeni zaradi organizacije nujne medicinske pomoči v prihodnje, po izgradnji urgentnega centra v Šempetru pri Gorici.

Osnutek novega Pravilnika o službi nujne medicinske pomoči je Ministrstvo za zdravje dalo v javno razpravo konec aprila 2015. Na podlagi razprave in negativnih odzivov lokalnih skupnosti je bilo nato konec junija 2015 odločeno, da se do nadaljnjega ohranja sistem dežurne službe nespremenjen, v začetku leta 2016 pa naj bi bil predviden zagon delovanja novega sistema dispečerskih centrov, ki bodo zbirali podatke o številu primerov in aktivacijskih časih, kar naj bi služilo kot podlaga za spremembe sistema nujne medicinske pomoči v prihodnje.

Na Goriškem se kljub začasni zaustavitvi postopka reorganizacije službe nujne medicinske pomoči še vedno sprašujejo, kako bo slednja organizirana po izgradnji novega urgentnega centra v Šempetru, zlasti kar se tiče prej predvidene ločitve reševalne pomoči in dežurne službe (predvideno je bilo, da bo urgentna ekipa z reševalnim vozilom, dvema reševalcema in zdravnikom locirana v Zdravstvenem domu Nova Gorica (ta ekipa bi oskrbovala samo bolnike na terenu in ne bi smela obravnavati bolnikov v ambulanti), dežurni zdravnik z medicinsko sestro in drugo urgentno ekipo (reanimobil z dvema reševalcema) pa naj bi bil lociran v urgentnem centru v Šempetru pri Gorici).

Po nekaterih informacijah naj bi bil po novem Zdravstveni dom Nova Gorica vsak dan ponoči, prek vikendov in praznikov zaklenjen. Ukinila naj bi se tudi dežurna lekarna na sedanji lokaciji v Novi Gorici, ker bo tudi ta preseljena na lokacijo novega urgentnega centra v Šempeter pri Gorici. Prav tako pa naj ne bi bilo tudi med tednom čez dan na razpolago dežurnega zdravnika v samem mestnem jedru Nove Gorice.

Vprašanje prihodnje organizacije službe nujne pomoči je za Goriško zelo pomembno, saj območja občine Nova Gorica, občine Brda in občine Kanal predstavljajo posebnost v zagotavljanju nujne medicinske pomoči. Opravljanje te službe naj bi se z odprtjem urgentnega centra selilo iz mesta Nova Gorica v Šempeter pri Gorici, pri čemer velik del območja mestne občine Nova Gorica ter celotni območji občin Brda in Kanal do lokacije urgentnega centra loči cestni tunel, ki v primeru prometne nesreče ali druge ovire na relaciji Nova Gorica–Šempeter pri Gorici dobesedno prekine prometno povezavo med mestoma.

Morebitna selitev dežurne službe iz mesta Nova Gorica bi torej pomenila veliko izgubo za mesto kot tako, saj je Nova Gorica regijsko središče tako za delovna mesta kakor za šole, pomembno vlogo pa ima tudi na področju turizma in drugih gospodarskih dejavnosti.

Kljub zavedanju, da je bilo v spremembo sistema organizacije nujne medicinske pomoči v Sloveniji vložena veliko truda, in prepričanju, da so načrti prihodnje organizacije službe nujne medicinske pomoči rezultat številnih analiz in upoštevanja lokalnih posebnosti, bi bilo dobro, da se predvidene načrte za Goriško vseeno še enkrat podrobneje prouči in pri tem upošteva lokalne, predvsem geografske posebnosti omenjene regije.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zdravje, da vprašanji prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanju v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (21 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 21 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Po elektronski pošti 13. 10. 2015 so državne svetnice in svetniki prejeli vprašanje državnega svetnika Alojza Glavača, glede dolžnosti »malih« imetnikov vodne pravice vodenja monitoringa gladin podzemne vode.

Podpredsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 33. seji 14. 10. 2015, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašanje državnega svetnika Alojza Glavača glede dolžnosti imetnikov vodne pravice ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US in 21/13 – ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašanje državnega svetnika Alojza Glavača, in predlaga Ministrstvu za okolje in prostor, da vprašanje prouči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Alojza Glavača se glasi:

Ali se pri izdaji vodnih dovoljenj za neposredno rabo vode, kot je npr. namakanje kmetijskih zemljišč manjšega obsega, upošteva, da se je že v preteklosti na istem mestu (npr. vodnjak) črpala voda za enake potrebe in da gre zgolj za pravno formalno urejanje že obstoječih zadev in ne za poseganje v naravo z vzpostavljanjem novih vrtin?

Obrazložitev:

V praksi se imetniki vodnih dovoljenj srečujejo s prenekaterimi administrativnimi zahtevami, med drugim z zahtevo, da vodijo monitoring gladin podzemne vode v vodnem zajetju (vodnjaku). To pomeni, da morajo ob vsakokratnem črpanju in prenehanju črpanja vode beležiti nivo podzemne vode v vodnem zajetju (vodnjaku). Ugotavljanje odvzete količine vode je moč izvajati ročno (kabel s sondo), kar pa je precej zamudno opravilo in pri majhni količini odvzete vode tudi nekoliko nerazumno, saj se lahko gladina vode v primeru porabe manjših količin vode zmanjša zgolj za 0,5 cm ali celo manj. Za merjenje gladin podzemne vode se lahko uporablja tudi elektronska merilna naprava, kot je npr. tlačna sonda, ki pa predstavlja v primeru črpanja manjših količin vode nerazumno visok strošek. Na že obstoječih vodnih zajetjih (vodnjakih ali vrtinah) je zahteva po takem monitoringu, zaradi prostorske omejenosti, večkrat tudi povezana s potrebo po novi investiciji, ki sploh omogoča izvajanje monitoringa. Ali se pri izdaji vodnega dovoljenja upošteva dejansko stanje v naravi,

namen črpanja (manjših količin) vode? Ali se na splošno od vseh imetnikov vodnih dovoljenj zahteva vodenje monitoringa gladin podzemne vode?

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za okolje in prostor, da vprašanje prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanj v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (21 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 21 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Po elektronski pošti 13. 10. 2015 so državne svetnice in svetniki prejeli pobudo državnega svetnika Uroša Brežana v zvezi z izpitnimi centri.

Podpredsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 33. seji 14. 10. 2015, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudo državnega svetnika Uroša Brežana v zvezi z izpitnimi centri za opravljanje vozniškega izpita za voznike motornih vozil ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US in 21/13 – ZFDO-F) sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira pobudo državnega svetnika Uroša Brežana in predlaga Ministrstvu za infrastrukturo, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Pobuda državnega svetnika Uroša Brežana se glasi:

Izenačijo naj se vse lokacije, ki jim je s Pravilnikom o izpitnih centrih za opravljanje vozniškega izpita za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 60/15 z dne 14. 8. 2015) ponovno dana možnost opravljanja teoretičnega in praktičnega dela vozniškega izpita ter se tako izvajanje izpitov tudi dejansko omogoči na vseh lokacijah.

Obrazložitev:

Državni svet je 20. januarja 2015 podprl pobudo državnega svetnika Uroša Brežana za dopolnitev Pravilnika o izpitnih centrih za opravljanje vozniškega izpita za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 64/2014), da se v drugem odstavku 4. člena za besedilom »AM« in pred črko »F« doda še naslednje črke: »A1, A2, A, B1, B«, kar pomeni, da bi s tem omogočili opravljanje teoretičnega in praktičnega dela vozniškega izpita tudi v Idriji, Tolminu in še nekaterih drugih krajih, ki jih je omenjeni pravilnik neupravičeno izločil.

V novem Pravilniku o izpitnih centrih za opravljanje vozniškega izpita za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 60/15 z dne 14. 8. 2015) je določeno naslednje:

- V drugem odstavku 2. člena so med kraji, kjer je mogoče opravljati teoretični del vozniškega izpita (za vse kategorije), navedeni tudi Tolmin, Idrija in nekateri drugi kraji, če je mogoče ta del izpita opravljati elektronsko;
- V 9. točki prvega odstavka 4. člena sta med kraji, kjer je mogoče opravljati praktični del vozniškega izpita A1, A2, A in B kategorije, prav tako navedena tudi Idrija in Tolmin;

- V tretjem odstavku zgoraj navedenega člena je zapisano, da se v Tolminu lahko opravlja praktični del voznškega izpita pod pogojem, če je omogočeno preverjanje kandidatov skladno z zahtevami pravilnika, ki ureja opravljanje voznškega izpita.

Pogoje za opravljanje praktičnega dela voznškega izpita določa Pravilnik o voznškem izpitu (Uradni list RS, št. 38/2013), ki v tretjem odstavku 10. člena določa tudi, da »tretji del zajema preizkus obnašanja pri vožnji vozila v cestnem prometu v naseljih in izven njih, kjer je to mogoče, pa tudi na hitrih cestah in avtocestah«. Stavčna zveza »kjer je to mogoče« lahko pomeni le, da je to mogoče le v naseljih, kjer se hitre ceste ali avtocesta nahajajo v neposredni bližini naselja, v katerem se na podlagi prvega pravilnika (o izpitnih centrih) opravlja praktični del voznškega izpita.

Dejansko je interpretacija tega določila v Pravilniku o voznškem izpitu različna v različnih krajih Slovenije, ki jim je novi Pravilnik o izpitih centrih za opravljanje voznškega izpita za voznike motornih vozil vrnil možnost opravljanja voznških izpitov. V Idriji, Tolminu in nekaterih drugih krajih se določilo interpretira tako, da morajo kandidati v okviru izpitne vožnje tudi na hitro cesto ali avtocesto, v drugih krajih pa tega ni treba. Tako opredeljena izpitna vožnja je za kandidate popolnoma neatraktivna in nesprejemljiva, saj bi trajala veliko dlje kot izpitne vožnje drugje. Taka interpretacija je očitno popolnoma arbitrarna, ne temelji na enakih kriterijih in zato postavlja kandidate v različnih občinah v neenak položaj. Ob tem se je treba zavedati, da se bo iz razloga, ker se bo praktični del izpita opravljal v Novi Gorici, tudi priprava na voznški izpit opravljala v Novi Gorici. To pa pomeni, da se bodo morali kandidati tudi na pripravo voziti v Novo Gorico (npr. iz Bovca približno 80 kilometrov v eno smer).

Na podlagi navedenega naj Ministrstvo za infrastrukturo s pozitivno in enako interpretacijo določila glede opravljanja praktičnega dela izpita na hitrih cestah in avtocestah zagotovi enakovredno obravnavo vseh kandidatov, ki jim je z novim pravilnikom »de iure« že zagotovilo možnost opravljanja voznškega izpita tudi v krajih, ki jih je s Pravilnikom o izpitnih centrih za opravljanje voznškega izpita za voznike motornih vozil (Uradni list RS, št. 64/2014) sicer začasno izločilo.

Nesprejemljivo je, da morajo določene občine same poskrbeti za nabavo računalniške opreme ter primerno širokopasovno povezavo za teoretični del izpita, medtem ko je drugje za to poskrbela Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa. Ni jasno, zakaj taka diskriminacija. Ministrstvo za infrastrukturo naj poskrbi, da se vse predvidene lokacije za opravljanje izpita obravnavajo na enak način.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za infrastrukturo, da pobudo prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (21 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 20 jih je glasovalo za, 1 pa je bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 29. 9. 2015 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Kabineta predsednika Vlade Republike Slovenije na vprašanje Interesne skupine lokalnih interesov v zvezi z vabljenjem državnih svetnikov in svetnic na srečanje v okviru regijskega obiska Primorsko – notranjske regije.

- - -

Po elektronski pošti 29. 9. 2015 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Poročilu o uresničevanju Sklepa o dodatnih začasnih ukrepih razvojne podpore za problemsko območje z visoko brezposelnostjo območja občin Hrastnik, Radče, Trbovlje in o izvajanju Programa spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore območju občin Hrastnik, Radeče, Trbovlje.

- - -

Po elektronski pošti 12. 10. 2015 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za infrastrukturo na vprašanje državnega svetnika Alojza Kovšce v zvezi z reševanjem problematike prevoznikov, ki svoje prevoze izvajajo na ozemlju Zvezne republike Nemčije.

- - -

Za vprašanja, na katera po preteku 30-dnevnega roka še nismo prejeli odgovorov, bomo poslali urgence na pristojna ministrstva oziroma organe.

- - -

3. točka dnevnega reda:

NASLOV

Besedo je imel dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije.

V razpravi s predsednikom Državnega zbora dr. Milanom Brglezom so sodelovali dr. Zoran Božič, Milan Ozimič, mag. Stevo Ščavničar, Drago Ščernjavič in dr. Janvit Golob.

4. in 5. točka dnevnega reda:

- **Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2016 (DP2016), EPA 760-VII in Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2017 (DP2017), EPA 761-VII**

Točki sta bili glede na vsebinsko podobno materijo proračunskih dokumentov združeni, glasovanje pa je bilo opravljeno ločeno.

Predloga proračunov sta objavljena na spletnih straneh Državnega zbora v Poročevalcu z dne 25. 9. 2015 in so ju državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Besedilo proračunskega memoranduma za obdobje 2016-2017 so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predloga proračunov je kot matična komisija obravnavala Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. Predloga proračunov sta obravnavali tudi Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj skupaj z Interesno skupino lokalnih interesov ter Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport.

Poročilo Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 9. 10. 2015.

Poročili Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesne skupine lokalnih interesov, ter poročilo Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 9.10.2015.

Besedo je imela mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

Član komisije Franc Golob je pojasnil stališče Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance.

Predsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič je pojasnil skupno stališče Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesne skupine lokalnih interesov.

Razpravljali so Bojan Kontič, Milan Lukič, Samer Khalil, Branimir Štrukelj, Milan Lukič (replika), dr. Janvit Golob, mag. Stojan Binder, Branimir Štrukelj (replika), Stojan Binder (replika), Drago Ščernjavič in Oskar Komac.

Na dileme iz razprave je odgovorila mag. Mateja Vraničar, predstavnica Ministrstva za finance.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja k 4. točki:

Državni svet Republike Slovenije je na 33. seji 14. 10. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2016 (DP2016) in Predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2017 (DP2017)

Državni svet **se je seznanil** s Predlogom proračuna Republike Slovenije za leto 2016 in Predlogom proračuna Republike Slovenije za leto 2017.

Državnemu svetu se po predstavitvi in proučitvi proračunskih dokumentov zastavlja več vprašanj, ki se navezujejo na postavke v bilancah prihodkov in odhodkov predlogov proračunov za leti 2016 in 2017. Drastično zmanjšanje investicijskih odhodkov iz 743 mio evrov, kot je ocena realizacije proračuna 2015, na manj kot 418 mio evrov, kot jih predvideva predlog proračuna 2016, bo po mnenju Državnega sveta odprlo številne nove probleme, povezane s premajhno razvojno naravnostjo proračunov. Glede na pričakovanja o ukrepih, ki naj bi razbremenili gospodarstvo in različne oblike dela, se zdijo napovedi o dvigu DDV in trošarin v nasprotju z obljubo o smeri razbremenitve. Proračunska strategija bi se po mnenju Državnega sveta morala v večji meri osredotočiti na ukrepe, ki bi učinkoviteje zajezili rast javnofinančnih izdatkov.

Nekatere postavke v proračunu zahtevajo po mnenju Državnega sveta dodatno razlago in pojasnitev, saj ob predvideni rasti proračunskih prihodkov, povezanih z davkom na dodano vrednost ni povsem jasno, ali je predvideno povečanje pobranega davka posledica pričakovanj o pozitivnem trendu zasebne potrošnje ali pa je razlika v postavkah za letošnje in prihodnje leto že rezultat uvedbe davčnih blagajn. Začudenje zbuja na prihodkovni strani proračunskega predloga predvideno zmanjšanje sredstev od udeležbe na dobičku in od dividend, kakor tudi občutno zmanjšan znesek prejetih sredstev iz Kohezijskega sklada, kjer ni jasno, ali je to tudi posledica še nepripravljenih projektov posameznih porabnikov. Dodatna pojasnila po mnenju Državnega sveta potrebujejo tudi postavke v računu finančnih terjatev in naložb, in sicer glede sredstev, pridobljenih s prodajo kapitalskih deležev v javnih podjetjih in družbah, ki so v lasti države in občin in za katere se ne predvideva nikakršnih prodaj; višina

kupnin iz naslova privatizacije je predvidena le v višini 1,9 mio evrov; nenavadno pa je precejšnje povečanje kapitalskih deležev in finančnih naložb iz 180 na 383 mio evrov.

Med postavkami, za katere Državni svet predlaga, da se v nadaljevanju proračunskega usklajevanja dodatno proučijo, je tudi višina sredstev, planiranih za vlaganje v gozdove, ki je po mnenju Državnega sveta prenizka. Zastavlja se vprašanje, ali ne bi bila možna prerazporeditev sredstev iz precej višje postavke, ki popularizira gozdove. Še posebno nizka se zdijo predvidena sredstva, namenjena vlaganju v gozdove, v primerjavi s postavko, s katero se predvideva financiranje štetja prometa, za katerega je predvideno skoraj pol milijona evrov.

Državnemu svetu se s področja razvojno-raziskovalne sfere zastavljata vprašanji, ali in v kolikšni meri predlagana proračuna usmerjata financiranje tehnično-tehnološke javne raziskovalne sfere v podporo izvoznemu gospodarstvu ter ali bo potencialnim generatorjem dodane vrednosti v javni razvojno-raziskovalni sferi zagotovljena podpora v smeri pull ali push sistema.

Glede na težnjo, da se omeji rast javnofinančnih izdatkov je smiselni poziv, da se zmanjša proračune različnih agencij in ustanov, v tem smislu pa preseneča povečan proračun SAZU. Državni svet ugotavlja, da združenja občin ne pristajajo na trenutni predlog Vlade, ki predvideva povprečnino v višini 522 evrov, ampak predlagajo kot izhodišče povprečnino v višini 536 evrov, pri čemer so se pripravljene pogovarjati o njenem nižanju le v višini realno dokazljivih prihrankov iz naslova sistemskih ukrepov za znižanje stroškov občin, medtem ko nikakor ne pristajajo na nižanje povprečnine na podlagi ocenjenih prihrankov. K višini izhodiščnega zneska povprečnine pa se morajo prišteti tudi stroški občin iz naslova predvidenih sprememb na področju plač javnih uslužbencev in upoštevati rast BDP. V zvezi z vladnim predlogom glede investicijskih sredstev združenja občin opozarjajo, da omejitev sredstev za nujne investicije najbolj prizadene najšibkejše občine in je zato po njihovem mnenju nesprejemljivo. V zvezi s predlogom Vlade, da bi občinam, pri katerih prihodki iz dohodnine presegajo primerno porabo, pripadali prihodki iz naslova dohodnine le do višine primerne porabe, združenja občin opozarjajo, da je bila omejitev sredstev nad primerno porabo sprejeta leta 2014 kot začasni ukrep, vendar se ta ukrep z Zakonom o izvrševanju državnih proračunov očitno določa kot »trajno začasen«.

Mnenju združenj občin se pridružuje tudi Državni svet, ki poudarja, da dosedanja rezultati pogajanj Vlade z reprezentativnimi združenji občin kažejo na vedno slabši položaj lokalnih skupnosti, ki se jim za opravljanje zakonskih nalog zmanjšuje obseg sredstev. Namesto da bi se izvajanje zakonskih nalog financiralo iz državnega proračuna, so občine prisiljene njihovo izvajanje zagotavljati iz lastnih sredstev, s čimer se jim zmanjšuje finančni potencial za investicije in finančna avtonomija. Ob tem ne smemo prezreti, da imajo občine v novi finančni perspektivi na razpolago bistveno manj evropskih sredstev, ki so v pretekli finančni perspektivi predstavljala ključna razvojna sredstva. Državni svetniki opozarjajo, da so občine letos pristale na znižanje povprečnine ob pogoju, da se razlika pokrije z ukrepi za znižanje stroškov občin, vendar občine napovedanih učinkov ukrepov za znižanje stroškov ne čutijo ali pa se ne izvajajo. Po mnenju državnih svetnikov je treba določiti take ukrepe za znižanje stroškov občin, ki bodo imeli za vse občine enak finančni učinek. Če se občinam ob zniževanju povprečnine ne bodo znižali stroški, bo veliko občin v likvidnostnih težavah in bankrotiralo. Nezmožnost izvajanja zakonskih nalog čutijo ljudje, saj večino njihovih potreb zadovoljujejo prav občine.

Na podlagi razprave je Državni svet sprejel naslednje **sklepe**:

Državni svet v proračunski razpravi pričakuje konkretno predstavitev ukrepov na področju razbremenitve dela in gospodarstva v celoti.

Izhajajoč iz vsebine ekonomsko-socialnega sporazuma Državni svet pričakuje, da v letih 2016 in 2017, za kateri sta predlagana proračuna, Vlada ne bo predlagala davkov, ki bi dodatno obremenjevali gospodarstvo.

Državni svet poudarja, da sta glede na praktično razpolovitev sredstev za investicije proračunska predloga premalo investicijsko naravnana, zato bi bili smiselni dodatni napori, da se s prerazporeditvami poveča kvota za investicije.

Državni svet opozarja, da v proračunskih dokumentih ni zaznati dovolj učinkovitih ukrepov, ki bi dvignili raven povpraševanja ter zagotavljali večjo gospodarsko rast.

Državni svet pričakuje ukrepe za uspešnejše črpanje sredstev iz skladov in programov EU, saj je iz proračunskih številk razvidno, da so sredstva bistveno nižja kot v preteklih letih, kar je po mnenju Državnega sveta posledica nepripravljenih investicijskih projektov.

Državni svet ugotavlja, da Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2016 v delu, ki se nanaša na financiranje lokalnih skupnosti, za občine ni sprejemljiv, pri čemer Vlada z reprezentativnimi združenji občin še ni dosegla dogovora o povprečnini za prihodnji dve leti. Združenja občin si prizadevajo z Vlado zblížati stališče in sprejeti dogovor.

Državni svet poziva Vlado, da v nadaljnjih pogajanjih upošteva utemeljene argumente združenj občin in prisluhne njihovim argumentom za ohranitev razvojnega potenciala občin in s tem države ter z njimi doseže Dogovor o povprečnini za leti 2016 in 2017, ki bo za občine sprejemljiv.

Državni svet podpira napore pristojnih ministrstev za povrnitev proračunskih sredstev za izobraževanje, znanost, kulturo in šport na raven leta 2012. Obenem meni, da bi se ta sredstva morala povečati na raven iz leta 2009. Državni svet je prepričan, da bi tak obseg sredstev dosegli s prioriteto porabo sredstev EU za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

Državni svet opozarja, da sta visokošolsko izobraževanje in znanost v še posebej težkem položaju zaradi povečanega obsega dela, a hkrati močno zmanjšanega obsega financiranja znanosti iz proračunskih sredstev. Državni svet opozarja, da zmanjševanje obsega financiranja na omenjenih področjih pomeni dolgoročno negativne posledice za razvoj. Državni svet zato poziva Vlado, da mora ob politiki postopnega uravnoveženja prihodkov in izdatkov proračunov države opredeliti prioritete in povečati vlaganja zlasti v visoko šolstvo in znanost, kulturo in šport, torej področja, ki srednjeročno in dolgoročno prinašajo in omogočajo dodano vrednost. Državni svet pričakuje, da bodo proračunska sredstva za področje kulture znašala najmanj 1 odstotek BDP.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Franc Golob.

Predlog mnenja je bil sprejet (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 19 jih je glasovalo za, 5 pa jih je bilo proti).

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja k 5. točki:

Državni svet Republike Slovenije je na 33. seji 14. 10. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M N E N J E

**k Predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2016 (DP2016) in
Predlogu proračuna Republike Slovenije za leto 2017 (DP2017)**

Državni svet **se je seznanil** s Predlogom proračuna Republike Slovenije za leto 2016 in Predlogom proračuna Republike Slovenije za leto 2017.

Državnemu svetu se po predstavitvi in proučitvi proračunskih dokumentov zastavlja več vprašanj, ki se navezujejo na postavke v bilancah prihodkov in odhodkov predlogov proračunov za leti 2016 in 2017. Drastično zmanjšanje investicijskih odhodkov iz 743 mio evrov, kot je ocena realizacije proračuna 2015, na manj kot 418 mio evrov, kot jih predvideva predlog proračuna 2016, bo po mnenju Državnega sveta odprlo številne nove probleme, povezane s premajhno razvojno naravnostjo proračunov. Glede na pričakovanja o ukrepih, ki naj bi razbremenili gospodarstvo in različne oblike dela, se zdijo napovedi o dvigu DDV in trošarin v nasprotju z obljubo o smeri razbremenitve. Proračunska strategija bi se po mnenju Državnega sveta morala v večji meri osredotočiti na ukrepe, ki bi učinkoviteje zajezili rast javnofinančnih izdatkov.

Nekatere postavke v proračunu zahtevajo po mnenju Državnega sveta dodatno razlago in pojasnitev, saj ob predvideni rasti proračunskih prihodkov, povezanih z davkom na dodano vrednost ni povsem jasno, ali je predvideno povečanje pobranega davka posledica pričakovanj o pozitivnem trendu zasebne potrošnje ali pa je razlika v postavkah za letošnje in prihodnje leto že rezultat uvedbe davčnih blagajn. Začudenje zbuja na prihodkovni strani proračunskega predloga predvideno zmanjšanje sredstev od udeležbe na dobičku in od dividend, kakor tudi občutno zmanjšan znesek prejetih sredstev iz Kohezijskega sklada, kjer ni jasno, ali je to tudi posledica še nepripravljenih projektov posameznih porabnikov. Dodatna pojasnila po mnenju Državnega sveta potrebujejo tudi postavke v računu finančnih terjatev in naložb, in sicer glede sredstev, pridobljenih s prodajo kapitalskih deležev v javnih podjetjih in družbah, ki so v lasti države in občin in za katere se ne predvideva nikakršnih prodaj; višina kupnin iz naslova privatizacije je predvidena le v višini 1,9 mio evrov; nenavadno pa je precejšnje povečanje kapitalskih deležev in finančnih naložb iz 180 na 383 mio evrov.

Med postavkami, za katere Državni svet predlaga, da se v nadaljevanju proračunskega usklajevanja dodatno proučijo, je tudi višina sredstev, planiranih za vlaganje v gozdove, ki je po mnenju Državnega sveta prenizka. Zastavlja se vprašanje, ali ne bi bila možna prerazporeditev sredstev iz precej višje postavke, ki popularizira gozdove. Še posebno nizka se zdijo predvidena sredstva, namenjena vlaganju v gozdove, v primerjavi s postavko, s katero se predvideva financiranje štetja prometa, za katerega je predvideno skoraj pol milijona evrov.

Državnemu svetu se s področja razvojno-raziskovalne sfere zastavljata vprašanji, ali in v kolikšni meri predlagana proračuna usmerjata financiranje tehnično-tehnološke javne raziskovalne sfere v podporo izvoznemu gospodarstvu ter ali bo potencialnim generatorjem dodane vrednosti v javni razvojno-raziskovalni sferi zagotovljena podpora v smeri pull ali push sistema.

Glede na težnjo, da se omeji rast javnofinančnih izdatkov je smiseln poziv, da se zmanjša proračune različnih agencij in ustanov, v tem smislu pa preseneča povečan proračun SAZU.

Državni svet ugotavlja, da združenja občin ne pristajajo na trenutni predlog Vlade, ki predvideva povprečnino v višini 522 evrov, ampak predlagajo kot izhodišče povprečnino v višini 536 evrov, pri čemer so se pripravljene pogovarjati o njenem nižanju le v višini realno dokazljivih prihrankov iz naslova sistemskih ukrepov za znižanje stroškov občin, medtem ko nikakor ne pristajajo na nižanje povprečnine na podlagi ocenjenih prihrankov. K višini izhodiščnega zneska povprečnine pa se morajo prišteti tudi stroški občin iz naslova predvidenih sprememb na področju plač javnih uslužbencev in upoštevati rast BDP. V zvezi z vladnim predlogom glede investicijskih sredstev združenja občin opozarjajo, da omejitev sredstev za nujne investicije najbolj prizadene najšibkejše občine in je zato po njihovem

mnenju nesprejemljivo. V zvezi s predlogom Vlade, da bi občinam, pri katerih prihodki iz dohodnine presegajo primerno porabo, pripadali prihodki iz naslova dohodnine le do višine primerne porabe, združenja občin opozarjajo, da je bila omejitev sredstev nad primerno porabo sprejeta leta 2014 kot začasni ukrep, vendar se ta ukrep z Zakonom o izvrševanju državnih proračunov očitno določa kot »trajno začasen«.

Mnenju združenj občin se pridružuje tudi Državni svet, ki poudarja, da dosedanja rezultata pogajanj Vlade z reprezentativnimi združenji občin kažejo na vedno slabši položaj lokalnih skupnosti, ki se jim za opravljanje zakonskih nalog zmanjšuje obseg sredstev. Namesto da bi se izvajanje zakonskih nalog financiralo iz državnega proračuna, so občine prisiljene njihovo izvajanje zagotavljati iz lastnih sredstev, s čimer se jim zmanjšuje finančni potencial za investicije in finančna avtonomija. Ob tem ne smemo prezreti, da imajo občine v novi finančni perspektivi na razpolago bistveno manj evropskih sredstev, ki so v pretekli finančni perspektivi predstavljala ključna razvojna sredstva. Državni svetniki opozarjajo, da so občine letos pristale na znižanje povprečnine ob pogoju, da se razlika pokrije z ukrepi za znižanje stroškov občin, vendar občine napovedanih učinkov ukrepov za znižanje stroškov ne čutijo ali pa se ne izvajajo. Po mnenju državnih svetnikov je treba določiti take ukrepe za znižanje stroškov občin, ki bodo imeli za vse občine enak finančni učinek. Če se občinam ob zniževanju povprečnine ne bodo znižali stroški, bo veliko občin v likvidnostnih težavah in bankrotiralo. Nezmožnost izvajanja zakonskih nalog čutijo ljudje, saj večino njihovih potreb zadovoljujejo prav občine.

Na podlagi razprave je Državni svet sprejel naslednje **sklepe**:

Državni svet v proračunski razpravi pričakuje konkretno predstavitev ukrepov na področju razbremenitve dela in gospodarstva v celoti.

Izhajajoč iz vsebine ekonomsko-socialnega sporazuma Državni svet pričakuje, da v letih 2016 in 2017, za kateri sta predlagana proračuna, Vlada ne bo predlagala davkov, ki bi dodatno obremenjevali gospodarstvo.

Državni svet poudarja, da sta glede na praktično razpolovitev sredstev za investicije proračunska predloga premalo investicijsko naravnana, zato bi bili smiselni dodatni napor, da se s prerazporeditvami poveča kvota za investicije.

Državni svet opozarja, da v proračunskih dokumentih ni zaznati dovolj učinkovitih ukrepov, ki bi dvignili raven povpraševanja ter zagotavljali večjo gospodarsko rast.

Državni svet pričakuje ukrepe za uspešnejše črpanje sredstev iz skladov in programov EU, saj je iz proračunskih števil razvidno, da so sredstva bistveno nižja kot v preteklih letih, kar je po mnenju Državnega sveta posledica nepripravljenih investicijskih projektov.

Državni svet ugotavlja, da Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2016 v delu, ki se nanaša na financiranje lokalnih skupnosti, za občine ni sprejemljiv, pri čemer Vlada z reprezentativnimi združenji občin še ni dosegla dogovora o povprečnini za prihodnji dve leti. Združenja občin si prizadevajo z Vlado zblížati stališče in sprejeti dogovor.

Državni svet poziva Vlado, da v nadaljnjih pogajanjih upošteva utemeljene argumente združenj občin in prisluhne njihovim argumentom za ohranitev razvojnega potenciala občin in s tem države ter z njimi doseže Dogovor o povprečnini za leti 2016 in 2017, ki bo za občine sprejemljiv.

Državni svet podpira napore pristojnih ministrstev za povrnitev proračunskih sredstev za izobraževanje, znanost, kulturo in šport na raven leta 2012. Obenem meni, da bi se ta sredstva morala povečati na raven iz leta 2009. Državni svet je prepričan, da bi tak obseg sredstev dosegli s prioriteto porabo sredstev EU za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

Državni svet opozarja, da sta visokošolsko izobraževanje in znanost v še posebej težkem položaju zaradi povečanega obsega dela, a hkrati močno zmanjšanega obsega financiranja znanosti iz proračunskih sredstev. Državni svet opozarja, da zmanjševanje obsega financiranja na omenjenih področjih pomeni dolgoročno negativne posledice za razvoj. Državni svet zato poziva Vlado, da mora ob politiki postopnega uravnoteženja prihodkov in izdatkov proračunov države opredeliti prioritete in povečati vlaganja zlasti v visoko šolstvo in znanost, kulturo in šport, torej področja, ki srednjeročno in dolgoročno prinašajo in omogočajo dodano vrednost. Državni svet pričakuje, da bodo proračunska sredstva za področje kulture znašala najmanj 1 odstotek BDP.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Franc Golob.

Predlog mnenja je bil sprejet (26 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 23 jih je glasovalo za, 4 pa so bili proti).

6. točka dnevnega reda:

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (ZAvMS-A) – skrajšani postopek, EPA 722-VII**

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 1. 9. 2015 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport. Mnenje Komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Poročilo Odbora Državnega zbora za kulturo z Dopolnjenim predlogom zakona so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 9. 10. 2015.

Predlog mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti 9. 10. 2015.

Besedo je imel Branko Jezovšek, višji svetovalec v direktoratu za medije na Ministrstvu za kulturo.

Predsednik Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport, dr. Zoran Božič, je pojasnil stališče komisije.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 33. seji 14. 10. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M n e n j e

k Dopolnjenemu Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (ZAvMS-A) – skrajšani postopek

Državni svet predlog zakona **podpira**.

* * *

S predlogom zakona se zagotavlja skladnost zakona z Direktivo 2010/13/EU z dne 10. marca 2010 o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev in odpravlja nekatere nejasnosti in nomotehnične pomanjkljivosti, ugotovljene ob izvajanju veljavnega Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah.

Državni svet ugotavlja, da predlog zakona na podlagi pripomb Evropske komisije z vidika skladnosti z direktivo med drugim opredeljuje rešitve glede definicije evropskih avdiovizualnih del, sodelovanja med regulatornimi organi držav članic, svobode sprejemanja avdiovizualnih medijskih storitev iz drugih držav, prepoveduje avdiovizualna komercialna sporočila za zdravstvene dejavnosti in storitve, sponzoriranje poročil in informativnih programskih vsebin, televizijsko prodajo alkoholnih pijač. Pomembnejše so spremembe glede zaščite otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo, pravice do kratkega poročanja v televizijskih programih in pravice javnosti do spremljanja pomembnejših dogodkov. Z namenom ustrežnejšega označevanja programskih vsebin, povečane zaščite gledalcev zlasti otrok oz. mladoletnikov in izenačitve pogojev delovanja med programi, registriranimi v Sloveniji in tistimi z licenco v tujini, se časovni prag za vsebine po 12. letu starosti premakne z 21. na 20. uro. To je na čas, ko se na slovenskih televizijskih programih začnejo predvajati vsebine, primerne za odrasle gledalce. Pri zaščiti otrok in mladoletnikov v avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo predlog novele še natančneje opredeljuje ukrep tehnične zaščite prek dodeljenega PIN kodnega sistema privzeto zaklenjenega pred vsebinami, ki bi lahko resneje škodovale otrokom in mladoletnikom. Predlog novele tudi predvideva, da morajo biti te vsebine opremljene z ustreznim vizualnim simbolom v katalogu teh vsebin, ne pa več v celotnem času predvajanja. Obveznost akustičnega opozorila se ukinja. Definicija kratkega poročanja se omejuje tako, da se 90-sekundni izsek v splošoinformativnih oddajah po novem predvaja le enkrat in najpozneje naslednji dan po končanju dogodka. V zvezi s pravico javnosti do spremljanja pomembnejših dogodkov novela dodaja obveznost jasnih meril za uvrstitev posameznega dogodka na seznam najpomembnejših dogodkov za televizijski prenos, postopek oblikovanja seznama pa je poenostavljen. Bistvena novost, ki jo opredeljuje predlog zakona, je uvedba tematskih programov, za katere ne bodo veljale obveznosti zagotavljanja programskih deležev po Zakonu o medijih. Glede na to, da slovenski gledalci že vrsto let lahko spremljajo tuje tematske programe, opremljene s slovenskimi podnapisi in slovenskim oglasi, bo slovenskim izdajateljem omogočeno enakovredno konkurirati z lastno specializirano ponudbo televizijskih vsebin.

* * *

Državni svet opozarja na neustrezen pristop Vlade pri sprejemanju zakonodaje, saj se zakoni prepogosto in celo pod kazensko odgovornostjo dopolnjujejo in spreminjajo le na zahtevo Evropske komisije, ki spremlja uresničevanje direktiv Evropskega parlamenta in Evropskega sveta. Tudi ta novela, ki se sprejema po skrajšanem postopku, primarno odgovarja na direktivo in opozorila Evropske komisije ter le parcialno ureja področje. Na ta način ni mogoče pričakovati, da bi se zakonodaja na področju avdiovizualnih medijskih storitev sprejemala konsistentno in napredno v korist tako uporabnikov kot izvajalcev. Državni svet zato pričakuje, da predlogi zakonov ne bodo le sledili direktivam EU, ampak se bodo pripravljali pravočasno, vsebinsko kot odgovor na empirične raziskave učinkov in posledic že veljavne zakonodaje, da bodo smiselno upoštevani kakovostni predlogi in da predlogi zakonov ne bodo le parcialno urejali določenih področij ter neskladno z drugo zakonodajo, ki soureja področje.

Državni svet opozarja na zastarelo medijsko zakonodajo, ki omejuje razvoj celotnega medijskega prostora v povezavi z avdiovizualnimi storitvami, in na nedorečenost vloge različnih radijskih in televizijskih programov, katerih izvajalci zaradi zakonskih omejitev in nejasnosti s svojimi programskimi vsebinami ne morejo tekmovati z bogato in pogosto agresivno tujo produkcijo in distribucijo. Tuji programi namreč zasedajo kar četrtno

oglaševalskega deleža. Na podlagi teh opozoril Državni svet podpira prizadevanje za prioriteten sprejem novega sodobnega zakona o medijih, ki bo omogočil obogatitev medijskega prostora in posodobitev storitev avdiovizualnih medijev ter opredelil vloge radijskih in televizijskih programov in opredelil tematsko specializirane programe.

Državni svet izpostavlja zlasti vprašanje dodatne zaščite otrok in mladoletnikov pri spremljanju osrednjih dnevnoinformativnih oddaj, kjer se pri poročanju pogosto pojavljajo različne oblike nasilja, ki pa je predlog novele ne vključuje. V Sloveniji na tem področju še ni bilo ciljne raziskave, glede na izkušnje in različne raziskave v državah z naprednejšo avdiovizualno produkcijo in distribucijo pa tovrstna poročanja z nasilnimi prizori iz realnega življenja vplivajo na otroke in mladoletnike pri dojemanju sveta, zlasti pa na razlikovanje med tem, kaj je fikcija in kaj resnično. Razpravljavci so se sicer strinjali, da otrokom in mladoletnikom v svetu hitro napredujoče elektronske tehnologije in različnih komunikacijskih orodij ter družabnih omrežij ni mogoče preprečiti dostopa do vsebin, ki so zanje škodljive. Obenem pa so kljub opozorilom o škodljivosti vsebin starši tisti, ki so odgovorni in ki odločajo o tem, ali bodo upoštevali ta opozorila ali ne.

Državni svet ugotavlja, da je Odbor za kulturo na 5. redni seji 6. 10. 2015 sprejel Dopolnjen predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki pa ne vključuje vsebine predlaganih pripomb Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport, in sicer:

V 8. členu predloga zakona se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

"V sedmem odstavku 14. člena se na koncu odstavka za besedo "simbolom" doda vejico in doda besedilo: "razen če ni s tem zakonom drugače določeno"."

Sedanji drugi odstavek 8. člena postane tretji odstavek.

V 8. členu predloga zakona se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

"V 14. členu se doda nov osmi odstavek, ki se glasi: "(8) Če se v informativnih programskih vsebinah pojavijo prizori, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, a so upravičeni s kontekstom (npr. prizori prometnih in naravnih nesreč ter njihovih žrtev, prizori vojnega nasilja), mora biti pred njihovim predvajanjem objavljeno ustrezno ustno opozorilo voditelja oddaje gledalcem oziroma drugo ustrezno opozorilo."

Odstavki, ki sledijo, se ustrezno preštevilčijo.

V 25. členu predlaganega zakona se k predlaganim spremembam 43. člena doda nova 5. točka, ki se glasi:

"5. v informativnih programskih vsebinah pred pojavljanjem prizorov iz osmega odstavka 14. člena ni objavljeno ustrezno ustno opozorilo voditelja oddaje ali drugo ustrezno opozorilo."

Točke, ki sledijo, se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Omenjena vsebinska dopolnitev se nanaša na prizore v informativnih programskih vsebinah, ki utegnejo škodovati telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, a so upravičeni s kontekstom (npr. prizori prometnih in naravnih nesreč ter njihovih žrtev, prizori vojnega nasilja). V povezavi s pravico (odraslih gledalcev) do obveščeniosti bi moralo biti omogočeno poročanje tudi o dogodkih, ki lahko potencialno vznemirijo. Zaradi narave

informativnih programskih vsebin, njihovega tradicionalnega časa razširjanja (pred časovnim pragom za programske vsebine, ki utegnejo škodovati otrokom in mladoletnim do 12. let) bi se namen zaščite otrok in mladoletnih lahko učinkovito dosegel s predlagano rešitvijo. Tovrstno ureditev poznajo tudi v drugih evropskih državah, podobna pa je bila v 84. členu Zakona o medijih, ki je z uveljavitvijo ZAvMS prenehal veljati. Namen določbe je ob veljavni zakonodaji sicer zajet v splošnem aktu Splošni akt o zaščiti otrok in mladoletnikov v televizijskih programih in avdiovizualnih medijskih storitvah na zahtevo (Ur. l. RS, št. 84/2013), vendar pa bi šele ureditev tega področja v zakonu agenciji omogočala učinkovit nadzor in sankcioniranje kršiteljev. V odmevnem primeru, ki se je zgodil v Sloveniji, v t. i. primeru "ravnatelj", je AKOS, ki nadzoruje uveljavljanje Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah, lahko izvedla nadzor, vendar je bila omejena v sankcioniranju.

Državni svet še ugotavlja, da k 8. členu predlaganega zakona Odbor za kulturo ni sprejel nobenih amandmajev oz. člen ni bil spremenjen, zato po Poslovniku Državnega zbora v nadaljevanju zakonodajnega postopka ni mogoče k omenjenemu členu vlagati amandmajev. Predlog spremembe k 25. členu pa se nanaša na predhodni predlog spremembe 8. člena. Predlagane spremembe Državnega sveta k dopolnjenemu predlogu zakona so zato brezpredmetne.

Predlog mnenja je bil sprejet (21 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 21 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

Zaradi neodložljivih obveznosti je predsednik Državnega sveta Mitja Bervar, mag. manag. predal vodenje seje podpredsedniku Državnega sveta Branku Šumenjaku.

7. točka dnevnega reda:

- **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (ZMinP-A) – druga obravnava, EPA 729-VII**

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 10. 9. 2015 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog mnenja Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 9. 10. 2015.

Stališče Interesne skupine delodajalcev skupaj z amandmajem k predlogu mnenja Državnega sveta, so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Stališči Interesne skupine kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev ter Interesne skupine delojemalcev, so državne svetnice in svetniki prav tako prejeli na klop.

Besedo je imela mag. Andreja Poje, izvršna sekretarka za ekonomsko politiko in trajnostni razvoj, politiko in sistem plač, davčno politiko in prispevke za socialno varnost ter enake možnosti na Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije.

Besedo je imel Peter Pogačar, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Predsednik Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, mag. Peter Požun, je predstavil stališče komisije.

Razpravljali so Milan Lukić, Alojz Kovšca, Jernej Verbič, mag. Peter Požun, Igor Antauer, mag. Stojan Binder, mag. Dušan Semolič, Milan Lukić (replika in predstavitev amandmaja Interesne skupine delodajalcev).

Predstavnik Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Peter Pogačar je podal dodatno obrazložitev.

Predstavnica Zveze svobodnih sindikatov Slovenije mag. Andreja Poje je podala dodatno obrazložitev.

Svoj glas so obrazložili Jože Slivšek, mag. Darija Kuzmanič Korva, Milan Lukić, mag. Stojan Binder in mag. Dušan Semolič.

Podpredsednik je dal na glasovanje amandma k predlogu mnenja:

A M A N D M A

Predlog mnenja se v celoti spremeni tako, da se glasi:

»Državni svet predloga zakona **ne podpira**.

Državni svet ugotavlja, da vsebina Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači ni bila obravnavana v skladu z načeli in praksami socialnega dialoga, v skladu z mednarodnopravnimi dokumenti ter predstavlja kršitev Socialnega sporazuma 2015-2016, poleg tega pa bi imel sprejem zakona izrazito negativne učinke oziroma posledice za gospodarstvo ter proračun, kot sledi iz nadaljnje obrazložitve.

Državni svet poudarja, da enostranska sprememba minimalne plače grobo krši načela in prakse socialnega dialoga, krši sklenjeni Socialni sporazum 2015-2016 v več delih, ter krši določbe konvencije št. 131 Mednarodne organizacije dela (ILO), ki jo je ratificirala Republika Slovenija, in bistveno posega v obstoječa delovnopravna razmerja.

Z vidika pravičnosti se po mnenju Državnega sveta ne odpravljajo anomalije, ampak se obstoječe nekonsistentnosti še nadgrajuje z novimi sistemskimi anomalijami in bistvenimi povečanju obremenitev, ki se nanašajo na znaten segment delavcev, ki sedaj prejema minimalno plačo. Obstoječi predlog sprememb zakona namreč institucionalizira uravnilovko, ki temelji na enaki vrednosti dela za različno zahtevna dela (izobrazbeni kriterij), in ruši razmerja v sistemu plač.

Državni svet po temeljiti analizi učinkov spremembe definicije minimalne plače meni, da sprememba koncepta minimalne plače posega tudi v obravnavo prejemkov z vidika davčne obravnave. Ker so dodatne splošne olajšave vezane na fiksni mesečni oziroma letni dohodek, bodo morali posledično delavci, ki imajo sedaj plačo na ravni minimalne plače in jim bodo določeni dodatki izvzeti iz minimalne plače, plačevati precej več dohodnine kot do sedaj, dejansko povečanje njihovega neto dohodka pa bo minimalno.

Državni svet opozarja, da sprememba minimalne plače v najmanj treh delih krši vsebino dogovora socialnega sporazuma, v katerem je bilo dogovorjeno sledeče:

- »O temeljnih vprašanjih s področja delovno pravne zakonodaje, zdravstva in pokojninskega zavarovanja ter plačnega sistema v javnem sektorju bo potrebno soglasje socialnih partnerjev.«
- »Kolektivne pogodbe dejavnosti predstavljajo temelj za določanje višine in načina obračuna plač v zasebnem sektorju.«

- »Raven pravne varnosti, zaupanje ljudi v pravni sistem in v delo državnih ter sodnih organov je odvisna tudi od uresničevanja pravic v praksi, trajanja upravnih in sodnih postopkov, dostopnosti do pravnih sredstev ter od predvidljivosti in stabilnosti pravnih norm.«

Temeljne institute delovnopravne zakonodaje se spreminja enostransko, brez možnosti posvetovanja, kaj šele s soglasjem socialnih partnerjev. Prav tako se vprašanje višine plač in načina obračuna plač prenaša z ravni kolektivnih pogodb na zakonsko raven. Stabilno pravno okolje je temelj za delodajalce na področju Republike Slovenije, še toliko bolj pa za potencialne vlagatelje. Že s samo enostransko spremembo koncepta minimalne plače se bistveno posega v stabilnost pravnega okolja, toliko bolj pa dvome v stabilnost pravnega okolja povzroča dejstvo, da imajo takšni enostranski arbitrarni posegi polno podporo Vlade RS in vseh parlamentarnih strank. Sporočilo potencialnim vlagateljem je vsekakor izjemno negativno, enako pa velja tudi za mednarodne posojilodajalce.

Državni svet ugotavlja, da z enostransko spremembo opredelitve minimalne plače tako sindikati kot predstavniki Vlade RS kršijo podpisano Konvencijo št. 131 o minimalnih osebnih dohodkih (Mednarodne organizacije dela, ILO), ki jasno opredeljuje vlogo obeh socialnih partnerjev v procesu določanja, spreminjanja in usklajevanja minimalne plače. V skladu s konvencijo se mora ta določati, spreminjati in usklajevati po opravljenem predhodnem posvetovanju z reprezentativnimi socialnimi partnerji. Glede na način vložitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači, je bila reprezentativnim predstavnikom delodajalcev prvič v zgodovini obstoja samostojne države odvzeta možnost usklajevanja in pogajanja o osnutku predpisa s področja dela oziroma socialne varnosti!

Državni svet ugotavlja, da se bodo na podlagi uveljavitve sprememb Zakona o minimalni plači iz zneska minimalne plače izključili dodatki za posebne pogoje dela in sicer za nočno, nedeljsko in praznično delo. Slednje pomeni, da se bodo pri obračunu plače navedeni dodatki, poleg dela plače iz naslova nadur, prištevali na znesek minimalne plače. Zaradi tako izločenih dodatkov iz minimalne plače, se bo strošek delodajalca zaradi dodatnih doplačil do minimalne plače, povečal.

Do spremembe v višinah plač sicer ne bo prišlo v tistih primerih, ko delavci ne delajo ponoči, v nedeljo oziroma na dan praznika ter v primerih, ko je seštevek tistih sestavin plače, ki bodo po novem sistemu ostale vključene v minimalno plačo (osnovna plača, dodatek za delovno dobo, delovna uspešnost ipd.) najmanj enak znesku minimalne plače. V ostalih primerih se bodo plače povečale, pri čemer bodo povečanja odvisna od posameznih sestavin plače oziroma pogojev, v katerih delavci delajo.

Bruto plače, ki bodo zaradi izločenih dodatkov višje kot bi bile sicer, bodo »porušile« razmerja med ostalimi plačami. Državni svet dodatno ugotavlja, da bodo lahko delavci na nekoliko bolj zahtevnih delovnih mestih za polni delovni čas prejeli celo nižjo plačo kot delavci, ki se jim bodo dodatki izločili iz minimalne plače. Torej gre za novo obliko »uravnalovke«.

Delodajalce bodo bremenili tudi dodatni stroški zaradi tehnične izvedbe obračuna plač (dopolnitev računalniških programov, izobraževanja), zaradi povečanih stroškov dela pa bo pri delodajalcih praviloma sledila preučitev stroškovne učinkovitosti posameznih delovnih mest in celo dejavnosti, za katere je delodajalec registriran, kar ima praviloma za posledico zmanjšanje števila zaposlenih.

Državni svet podredno opozarja, da že ob obstoječi opredelitvi minimalne plače, javni sektor v okviru javnih razpisov izbira izvajalce, ki s ponujeno ceno storitve ne morejo kriti niti stroškov minimalne plače, s čemer država neposredno spodbuja kršitve zakonskih določb o prejemkih. V skladu s povedanim je pričakovati, da se bodo zaradi spremembe minimalne

plače, ob dosedanjih praksah pri javnih razpisih, tovrstne kršitve še stopnjevale, kar bo imelo za posledico nadaljnje zmanjšanje zaupanja v državo in pravičnost.

Ker so dodatne splošne olajšave vezane na nek fiksni mesečni oziroma letni dohodek, Državni svet opozarja, da bodo morali delavci, ki imajo sedaj plačo na ravni minimalne plače in jim bodo določeni dodatki izvzeti iz nje, plačevati precej več dohodnine kot do sedaj, dejansko povečanje njihovega neto dohodka pa bo minimalno. Do tega bo prišlo, ker bodo delavci zaradi izločenih dodatkov presegli skupni letni dohodek 10.866,37 € in zato pri odmeri dohodnine ne bodo več upravičeni do splošne olajšave v višini 6.519,82 €, ampak le do splošne olajšave v višini 4.418,64 €. Torej se bo davčna osnova delavca samo na račun izgube splošne davčne olajšave, povečala za 2.101,18 €.

Delavci, ki so mesečno prejeli minimalno plačo in regres za letni dopust v višini minimalne plače so dosegli skupni letni dohodek v višini 10.279,49 €. Limit letnega dohodka pri katerem delavec še lahko uveljavlja dodatno splošno olajšavo v višini 3.217,12 € pa znaša 10.866,37 €. Na letni ravni torej znaša razlika 576,00 €, na mesečni pa 48 €. Ali povedano drugače, delavec, ki bo zaradi izločenih dodatkov iz minimalne plače prejel povprečno mesečno 49 €, bo izgubil pravico do uveljavitve višje dodatne splošne olajšave v višini 3.217,12 €.

Če se iz minimalne plače izvzame mesečni dodatek za delo v manj ugodnem delovnem času v povprečnem mesečnem bruto znesku v višini 48 €, bo delavčev neto letni dohodek višji za 320,49 €. Če pa se iz minimalne plače izvzame mesečni dodatek za delo v manj ugodnem delovnem času v povprečnem mesečnem bruto znesku v višini 49 €, bo delavčev neto letni dohodek višji za 48,57 €.

Državni svet ugotavlja, da so navedbe Vlade o poteku razprav o spremembi minimalne plače, ki naj bi potekale že dve leti, pri čemer pa soglasje ni bilo doseženo, neresnične in zavajajoče. Razprave na temo minimalne plače v preteklih dveh letih ni bilo, temveč le enostranski neformalni pozivi sindikatov po spremembi minimalne plače, ki pa so bili vedno zavrnjeni s pojasnilom, da so spremembe za delodajalce sprejemljive in dopustne le v okviru socialnega dialoga, ter v okviru zahtevanih predhodnih postopkov v skladu z konvencijo Mednarodne organizacije dela. Navedenih posvetovanj nikoli ni bilo, prav tako pa tudi zadevni predlog za spremembo minimalne plače, ne le v zadnjih dveh letih, temveč tudi kadarkoli prej, ni bil obravnavan na katerikoli seji Ekonomsko socialnega sveta.

Državni svet je bil seznanjen, da je Združenje delodajalcev Slovenije 31. marca 2015 organiziralo tudi okroglo mizo, katere se je udeležila tudi Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in kjer so reprezentativni predstavniki delodajalcev jasno poudarili, da so kakršnekoli spremembe opredelitve minimalne plače sprejemljive le v okviru dogovora v socialnem dialogu, čemur pristojna ministrica ni nikoli oporekala. Stališče delodajalcev je bilo izrecno ponovljeno na mednarodni konferenci, ki jo je junija 2015 organizirala Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) in na kateri je bila prisotna pristojna ministrica, ki navedenemu ponovno ni oporekala.

Posvetovanja ali celo dogovarjanja v okviru predlaganih sprememb zakona niso bila nikoli izvedena niti v okviru Ekonomsko socialnega sveta niti v okviru druge tripartitne ali bipartitne oblike socialnega dialoga, kaj šele, da bi ta potekala dve leti. Izostanek vsakršnega posvetovanja o spremembah minimalne plače, na način kot to državam pristopnicam in nacionalnim socialnim partnerjem nalaga konvencija MOD št. 131 Mednarodne organizacije dela, predstavlja grobo kršitev z ratifikacijo prevzetih mednarodnopravnih zavez ter nonšalantno kršitev socialnega dialoga, ki se je gradil skoraj trideset let in ki je s takšnim enostranskem ravnanjem dosegel dno. »

Obrazložitev:

Ugotovitev Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v zvezi s predlogom zakona, da je iz razprave in predstavljenih stališč posameznih socialnih partnerjev možno

zaključiti, da je jedro nesoglasij v zvezi s predlogom zakona le vprašanje domnevne kršitve socialnega dialoga oz. socialnega sporazuma je netočna in napačna. Jedro nesoglasij je groba kršitev načel in praks socialnega dialoga, zavez iz Socialnega sporazuma za obdobje 2015-2016 ter določb mednarodnih dokumentov, ki jih je ratificirala tudi Republika Slovenije, najbolj pomembna pa je v bistvenem delu vsebina predloga zakona.

Interesna skupina ugotavlja, da je Socialni sporazum kršen najmanj v treh točkah, ki določajo, da (1) »o temeljnih vprašanjih s področja delovno pravne zakonodaje, zdravstva in pokojninskega zavarovanja ter plačnega sistema v javnem sektorju bo potrebno soglasje socialnih partnerjev«, da (2) »Kolektivne pogodbe dejavnosti predstavljajo temelj za določanje višine in načina obračuna plač v zasebnem sektorju« ter da (3) »Raven pravne varnosti, zaupanje ljudi v pravni sistem in v delo državnih ter sodnih organov je odvisna tudi od uresničevanja pravic v praksi, trajanja upravnih in sodnih postopkov, dostopnosti do pravnih sredstev ter od predvidljivosti in stabilnosti pravnih norm.«

Z enostranskim ravnanjem sindikatov in nekritično podporo Vlade temu predlogu sprememb zakona je kršena tudi ratificirana Konvencija MOD št. 131 o minimalnih osebnih dohodkih Mednarodne organizacije dela.

Bistvena za delodajalce pa je sama vsebina predlaganih sprememb in njeni učinki na konkurenčnost slovenskega gospodarstva oziroma celo za obstoj znatnega števila gospodarskih subjektov in delovnih mest, ki jih ti zagotavljajo.

Spremembe bodo namreč imele za delodajalce in tudi delavce negativne učinke tako glede vpliva na konkurenčnost gospodarskih subjektov na relevantnih trgih, na njihovo zaupanje v državo in stabilno poslovno okolje, na stroške dela in razmerja med zaposlenimi, med katerimi se bo vzpostavila nova uravnilovka, upošteva druge relevantne parametre za določitev plač, na davčne vidike in ostale pravice, katere uživajo dosednji prejemniki minimalne plače (vrtci, stanovanja ...) in podobno.

Interesna skupina prav tako ugotavlja, da so pomanjkljivo pretehtani tudi učinki zakonskih sprememb na proračun, saj ni upoštevano povečanje cen storitev, ki jih zasebni sektor nudi državi (varovanje, čiščenje), zvišanje cen storitev in produktov zaradi preliva učinkov sprememb minimalne plače v ceno produkta, zmanjšanje števila zaposlenih in posledično zmanjšani prilivi države in blagajn ter povečanje izdatkov blagajn in ostalo.

* * *

Za poročevalca je bil določen vodja interesne skupine Milan Lukić.

Amandma k predlogu mnenja je bil sprejet (22 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 13 jih je glasovalo za, 8 pa jih je bilo proti).

Podpredsednik je dal na glasovanje predlog mnenja skupaj s sprejetim amandmajem:

Državni svet Republike Slovenije je na 33. seji 14. 10. 2015, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači (ZMinP-A) – druga obravnava

Državni svet predloga zakona **ne podpira**.

Državni svet ugotavlja, da vsebina Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači ni bila obravnavana v skladu z načeli in praksami socialnega dialoga, v skladu z mednarodnopravnimi dokumenti ter predstavlja kršitev Socialnega sporazuma 2015-2016, poleg tega pa bi imel sprejem zakona izrazito negativne učinke oziroma posledice za gospodarstvo ter proračun, kot sledi iz nadaljnje obrazložitve.

Državni svet poudarja, da enostranska sprememba minimalne plače grobo krši načela in prakse socialnega dialoga, krši sklenjeni Socialni sporazum 2015-2016 v več delih, ter krši določbe konvencije št. 131 Mednarodne organizacije dela (ILO), ki jo je ratificirala Republika Slovenija, in bistveno posega v obstoječa delovnopravna razmerja.

Z vidika pravičnosti se po mnenju Državnega sveta ne odpravljajo anomalije, ampak se obstoječe nekonsistentnosti še nadgrajuje z novimi sistemskimi anomalijami in bistvenimi povečanju obremenitev, ki se nanašajo na znaten segment delavcev, ki sedaj prejema minimalno plačo. Obstoječi predlog sprememb zakona namreč institucionalizira uravnilovko, ki temelji na enaki vrednosti dela za različno zahtevna dela (izobrazbeni kriterij), in ruši razmerja v sistemu plač.

Državni svet po temeljiti analizi učinkov spremembe definicije minimalne plače meni, da sprememba koncepta minimalne plače posega tudi v obravnavo prejemkov z vidika davčne obravnave. Ker so dodatne splošne olajšave vezane na fiksni mesečni oziroma letni dohodek, bodo morali posledično delavci, ki imajo sedaj plačo na ravni minimalne plače in jim bodo določeni dodatki izvzeti iz minimalne plače, plačevati precej več dohodnine kot do sedaj, dejansko povečanje njihovega neto dohodka pa bo minimalno.

Državni svet opozarja, da sprememba minimalne plače v najmanj treh delih krši vsebino dogovora socialnega sporazuma, v katerem je bilo dogovorjeno sledeče:

- »O temeljnih vprašanjih s področja delovno pravne zakonodaje, zdravstva in pokojninskega zavarovanja ter plačnega sistema v javnem sektorju bo potrebno soglasje socialnih partnerjev.«
- »Kolektivne pogodbe dejavnosti predstavljajo temelj za določanje višine in načina obračuna plač v zasebnem sektorju.«
- »Raven pravne varnosti, zaupanje ljudi v pravni sistem in v delo državnih ter sodnih organov je odvisna tudi od uresničevanja pravic v praksi, trajanja upravnih in sodnih postopkov, dostopnosti do pravnih sredstev ter od predvidljivosti in stabilnosti pravnih norm.«

Temeljne institute delovnopravne zakonodaje se spreminja enostransko, brez možnosti posvetovanja, kaj šele s soglasjem socialnih partnerjev. Prav tako se vprašanje višine plač in načina obračuna plač prenaša z ravni kolektivnih pogodb na zakonsko raven. Stabilno pravno okolje je temelj za delodajalce na področju Republike Slovenije, še toliko bolj pa za potencialne vlagatelje. Že s samo enostransko spremembo koncepta minimalne plače se bistveno posega v stabilnost pravnega okolja, toliko bolj pa dvome v stabilnost pravnega okolja povzročata dejstvo, da imajo takšni enostranski arbitrarni posegi polno podporo Vlade RS in vseh parlamentarnih strank. Sporočilo potencialnim vlagateljem je vsekakor izjemno negativno, enako pa velja tudi za mednarodne posojilodajalce.

Državni svet ugotavlja, da z enostransko spremembo opredelitve minimalne plače tako sindikati kot predstavniki Vlade RS **kršijo podpisano Konvencijo št. 131** o minimalnih osebnih dohodkih (Mednarodne organizacije dela, ILO), ki **jasno opredeljuje vlogo obeh socialnih partnerjev v procesu določanja, spreminjanja in usklajevanja minimalne plače. V skladu s konvencijo se mora ta določati, spreminjati in usklajevati po opravljenem predhodnem posvetovanju z reprezentativnimi socialnimi partnerji. Glede na način vložitve Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o minimalni plači, je bila reprezentativnim predstavnikom delodajalcev prvič v zgodovini obstoja samostojne države odvzeta možnost usklajevanja in pogajanja o osnutku predpisa s področja dela oziroma socialne varnosti!**

Državni svet ugotavlja, da se bodo na podlagi uveljavitve sprememb Zakona o minimalni plači iz zneska minimalne plače izključili dodatki za posebne pogoje dela in sicer za nočno, nedeljsko in praznično delo. Slednje pomeni, da se bodo pri obračunu plače navedeni dodatki, poleg dela plače iz naslova nadur, prištevali na znesek minimalne plače. Zaradi tako izločenih dodatkov iz minimalne plače, se bo strošek delodajalca zaradi dodatnih doplačil do minimalne plače, povečal.

Do spremembe v višinah plač sicer ne bo prišlo v tistih primerih, ko delavci ne delajo ponoči, v nedeljo oziroma na dan praznika ter v primerih, ko je seštevek tistih sestavin plače, ki bodo po novem sistemu ostale vključene v minimalno plačo (osnovna plača, dodatek za delovno dobo, delovna uspešnost ipd.) najmanj enak znesku minimalne plače. V ostalih primerih se bodo plače povečale, pri čemer bodo povečanja odvisna od posameznih sestavin plače oziroma pogojev, v katerih delavci delajo.

Bruto plače, ki bodo zaradi izločenih dodatkov višje kot bi bile sicer, bodo »porušile« razmerja med ostalimi plačami. Državni svet dodatno ugotavlja, da bodo lahko delavci na nekoliko bolj zahtevnih delovnih mestih za polni delovni čas prejeli celo nižjo plačo kot delavci, ki se jim bodo dodatki izločili iz minimalne plače. Torej gre za novo obliko »uravnilovke«.

Delodajalce bodo bremenili tudi dodatni stroški zaradi tehnične izvedbe obračuna plač (dopolnitev računalniških programov, izobraževanja), zaradi povečanih stroškov dela pa bo pri delodajalcih praviloma sledila preučitev stroškovne učinkovitosti posameznih delovnih mest in celo dejavnosti, za katere je delodajalec registriran, kar ima praviloma za posledico zmanjšanje števila zaposlenih.

Državni svet podredno opozarja, da že ob obstoječi opredelitvi minimalne plače, javni sektor v okviru javnih razpisov izbira izvajalce, ki s ponujeno ceno storitve ne morejo kriti niti stroškov minimalne plače, s čemer država neposredno spodbuja kršitve zakonskih določb o prejemkih. V skladu s povedanim je pričakovati, da se bodo zaradi spremembe minimalne plače, ob dosedanjih praksah pri javnih razpisih, tovrstne kršitve še stopnjevale, kar bo imelo za posledico nadaljnje zmanjšanje zaupanja v državo in pravičnost.

Ker so dodatne splošne olajšave vezane na nek fiksni mesečni oziroma letni dohodek, Državni svet opozarja, da bodo morali delavci, ki imajo sedaj plačo na ravni minimalne plače in jim bodo določeni dodatki izvzeti iz nje, plačevati precej več dohodnine kot do sedaj, dejansko povečanje njihovega neto dohodka pa bo minimalno. Do tega bo prišlo, ker bodo delavci zaradi izločenih dodatkov presegli skupni letni dohodek 10.866,37 € in zato pri odmeri dohodnine ne bodo več upravičeni do splošne olajšave v višini 6.519,82 €, ampak le do splošne olajšave v višini 4.418,64 €. Torej se bo davčna osnova delavca samo na račun izgube splošne davčne olajšave, povečala za 2.101,18 €.

Delavci, ki so mesečno prejeli minimalno plačo in regres za letni dopust v višini minimalne plače so dosegli skupni letni dohodek v višini 10.279,49 €. Limit letnega dohodka pri katerem

delavec še lahko uveljavlja dodatno splošno olajšavo v višini 3.217,12 € pa znaša 10.866,37 €. Na letni ravni torej znaša razlika 576,00 €, na mesečni pa 48 €. Ali povedano drugače, delavec, ki bo zaradi izločenih dodatkov iz minimalne plače prejel povprečno mesečno 49 €, bo izgubil pravico do uveljavitve višje dodatne splošne olajšave v višini 3.217,12 €.

Če se iz minimalne plače izvzame mesečni dodatek za delo v manj ugodnem delovnem času v povprečnem mesečnem bruto znesku v višini 48 €, bo delavčev neto letni dohodek višji za 320,49 €. Če pa se iz minimalne plače izvzame mesečni dodatek za delo v manj ugodnem delovnem času v povprečnem mesečnem bruto znesku v višini 49 €, bo delavčev neto letni dohodek višji za 48,57 €.

Državni svet ugotavlja, da so navedbe Vlade o poteku razprav o spremembi minimalne plače, ki naj bi potekale že dve leti, pri čemer pa soglasje ni bilo doseženo, neresnične in zavajajoče. Razprave na temo minimalne plače v preteklih dveh letih ni bilo, temveč le enostranski neformalni pozivi sindikatov po spremembi minimalne plače, ki pa so bili vedno zavrnjeni s pojasnilom, da so spremembe za delodajalce sprejemljive in dopustne le v okviru socialnega dialoga, ter v okviru zahtevanih predhodnih postopkov v skladu z konvencijo Mednarodne organizacije dela. Navedenih posvetovanj nikoli ni bilo, prav tako pa tudi zadevni predlog za spremembo minimalne plače, ne le v zadnjih dveh letih, temveč tudi kadarkoli prej, ni bil obravnavan na katerikoli seji Ekonomsko socialnega sveta.

Državni svet je bil seznanjen, da je Združenje delodajalcev Slovenije 31. marca 2015 organiziralo tudi okroglo mizo, katere se je udeležila tudi Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in kjer so reprezentativni predstavniki delodajalcev jasno poudarili, da so kakršnekoli spremembe opredelitve minimalne plače sprejemljive le v okviru dogovora v socialnem dialogu, čemur pristojna ministrica ni nikoli oporekala. Stališče delodajalcev je bilo izrecno ponovljeno na mednarodni konferenci, ki jo je junija 2015 organizirala Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) in na kateri je bila prisotna pristojna ministrica, ki navedenemu ponovno ni oporekala.

Posvetovanja ali celo dogovarjanja v okviru predlaganih sprememb zakona niso bila nikoli izvedena niti v okviru Ekonomsko socialnega sveta niti v okviru druge tripartitne ali bipartitne oblike socialnega dialoga, kaj šele, da bi ta potekala dve leti. Izostanek vsakršnega posvetovanja o spremembah minimalne plače, na način kot to državam pristopnicam in nacionalnim socialnim partnerjem nalaga konvencija MOD št. 131 Mednarodne organizacije dela, predstavlja grobo kršitev z ratifikacijo prevzetih mednarodnopravnih zavez ter nonšalantno kršitev socialnega dialoga, ki se je gradil skoraj trideset let in ki je s takšnim enostranskem ravnanjem dosegel dno.

Obrazložitev:

Ugotovitev Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide v zvezi s predlogom zakona, da je iz razprave in predstavljenih stališč posameznih socialnih partnerjev možno zaključiti, da je jedro nesoglasij v zvezi s predlogom zakona le vprašanje domnevne kršitve socialnega dialoga oz. socialnega sporazuma je netočna in napačna. Jedro nesoglasij je groba kršitev načel in praks socialnega dialoga, zavez iz Socialnega sporazuma za obdobje 2015-2016 ter določb mednarodnih dokumentov, ki jih je ratificirala tudi Republika Slovenije, najbolj pomembna pa je v bistvenem delu vsebina predloga zakona.

Interesna skupina ugotavlja, da je Socialni sporazum kršen najmanj v treh točkah, ki določajo, da (1) »o temeljnih vprašanjih s področja delovno pravne zakonodaje, zdravstva in pokojninskega zavarovanja ter plačnega sistema v javnem sektorju bo potrebno soglasje socialnih partnerjev«, da (2) »Kolektivne pogodbe dejavnosti predstavljajo temelj za določanje višine in načina obračuna plač v zasebnem sektorju« ter da (3) »Raven pravne varnosti, zaupanje ljudi v pravni sistem in v delo državnih ter sodnih organov je odvisna tudi

od uresničevanja pravic v praksi, trajanja upravnih in sodnih postopkov, dostopnosti do pravnih sredstev ter od predvidljivosti in stabilnosti pravnih norm.«

Z enostranskim ravnanjem sindikatov in nekritično podporo Vlade temu predlogu sprememb zakona je kršena tudi ratificirana Konvencija MOD št. 131 o minimalnih osebnih dohodkih Mednarodne organizacije dela.

Bistvena za delodajalce pa je sama vsebina predlaganih sprememb in njeni učinki na konkurenčnost slovenskega gospodarstva oziroma celo za obstoj znatnega števila gospodarskih subjektov in delovnih mest, ki jih ti zagotavljajo.

Spremembe bodo namreč imele za delodajalce in tudi delavce negativne učinke tako glede vpliva na konkurenčnost gospodarskih subjektov na relevantnih trgih, na njihovo zaupanje v državo in stabilno poslovno okolje, na stroške dela in razmerja med zaposlenimi, med katerimi se bo vzpostavila nova uravnilovka, upošteva druge relevantne parametre za določitev plač, na davčne vidike in ostale pravice, katere uživajo dosedanji prejemniki minimalne plače (vrtci, stanovanja ...) in podobno.

Interesna skupina prav tako ugotavlja, da so pomanjkljivo pretehtani tudi učinki zakonskih sprememb na proračun, saj ni upoštevano povečanje cen storitev, ki jih zasebni sektor nudi državi (varovanje, čiščenje), zvišanje cen storitev in produktov zaradi preliva učinkov sprememb minimalne plače v ceno produkta, zmanjšanje števila zaposlenih in posledično zmanjšani prilivi države in blagajn ter povečanje izdatkov blagajn in ostalo.

* * *

Za poročevalca je bil določen vodja interesne skupine Milan Lukić.

Predlog mnenja ni bil sprejet (23 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 10 jih je glasovalo za, 12 pa jih bilo proti).

- - -

Podpredsednik je zaključil 33. sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

Marjan Maučec, mag. posl. ved
sekretar

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik

Branko Šumenjak,
podpredsednik